

ราชกิจจานุเบกษา กรุงเทพมหานคร

เล่ม ๔ แผ่นที่ ๑๐ วันอาทิตย์ เดือนเจ็ด ขึ้นสิบห้าค่ำ ปีชุนนพศก ๑๓๒๕ หน้าเบอร์ ๗๓

สาราน

ข้าวมสมเด็จพระมหามงกุฎพระเจ้าลูกยาเธอ	หน้า	๗๓
ข้าวมพระราชทานสัญญาบัตร	หน้า	๗๔
ข้าวมหังกงชลุสยาม	หน้า	๗๕
การหล่อเทียนพรรษา	หน้า	๗๕
ข้าวมกองทัพเจ้าหมื่นไวยวรนาถ	หน้า	๗๕
ชาวพระราชทานเพลิง	หน้า	๗๕
วีปศุขข้าหลวง	ซึ่งไปเชอรวพระราชอาณา	
เขตร	หน้า	๗๖
ประกาศเร่งเงินค่าราชการ	หน้า	๗๗

ข้าวมสมเด็จพระมหามงกุฎพระเจ้าลูกยาเธอ
เจ้าฟ้าศิริราชกกุธภัณฑ์

สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าชายศิริราช
กกุธภัณฑ์ เสด็จประสูติ ณ วันศุกร์ เดือนสิบสอง
แรมหกค่ำ ปีระกา สัปตศก ศักราช ๑๓๒๗
ตรงกับวันที่ ๓๗ โคมเอบอชี่กฤตศก ศักราช
๑๘๘๕ เวลาบ่าย ๒ โมง ๕ นาที ได้เสด็จ
ประสูติในพระที่นั่งหมู่ที่เกี่ยวกับที่ประทับ พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในเวลาค่ำวันนี้ มีมหัศ
กรวยบระอาภาคคือเป็นดวงทาวเล็ก ๆ ฤาษยาก็มีเป็น
สายต่อจากดวงเล็ก ร่วงลงมาโดยรอบที่คานุทิศ
ทั้งนี้แล้วเวลาค่ำแล้วไปจนด้วยมีไค้ลีสัญญ ครั้น

ณวันจันทร์ เดือนสิบสอง แรมเก้าค่ำ โยวทไค้
สมโภชสามวันตามขกักราชประเพณี ครั้นเมื่อพระ
ชนพรธาวังได้เกิดนเสศ โยวทไค้ทั้งการสมโภช
เดือนในวันอังคาร เดือนอ้าย แรมแปดค่ำ ปีระกา
สัปตศก ได้พระราชทานทองคำลิมใหญ่ มีแผ่นกระ
กาคจวฎาพระนามลิมกับแผ่นทองลิม ในพระ
นามที่สมมตพระราชทานว่า (สมเด็จพระเจ้า
ลูกยาเธอ เจ้าฟ้าชายศิริราชกกุธภัณฑ์ สวรรพวิสุทธิ
มหาคิมงคล อเนกนถกคตการารัตน สมันตยวิภัก
วโรภาศ เกศิรราชฯ พาลงจรณ บดินทรเทพย
วโรรส วิสุททิสมมติ วโรกโตยัตถย อุกฤษฐศักดิ์
อรรควรราชกุมาร) ต่อลำดับมาสมเด็จพระเจ้า
ลูกยาเธอ เจ้าฟ้าศิริราชกกุธภัณฑ์ ก็ทรงพระ
เจริญโดยลำดับ เป็นที่ทรงพระเสนาหาของพระ
บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แลพระมารดาอย่างยิ่ง
ครั้นเมื่อแรม ๘ ค่ำ ๕ ค่ำ เดือนหกปีชุน
นพศก ทรงพระประชวนมีวาทรร ทรงพระอาเจียน
ย่อย ๆ แลพระกายชอุบลง " ต่อลำดับมาก็มี
บังคตเสลวไปเนื่อง ๆ ครั้นวันพฤหัสบดี เดือนเจ็ด
ขึ้นห้าค่ำ เวลาเช้าไม่ทรงสบายเสาะนเสพระบังคต
ไปวันละหลายครั้ง หมอจ่ายซึ่งแปลหมอประจำ
พระองค์ถวายพระโอสถ ครั้นวันเสาร์ เดือนเจ็ด
ขึ้นเจ็ดค่ำ ไปพระบังคตเจ็บพระเสมทพระองค์
รุมไป วันอาทิตย์ เดือนเจ็ด ขึ้นแปดค่ำ พระ

อาการ มากขึ้นพระองค์ร้อนจัด มีพระอาการปวด
 เบ่งมีพระบังคลเสืมหมาถถึง ๕๒ ครั้ง ครั้น
 วันพุธ เดือนเจ็ด ขึ้นเก้าค่ำ พระบังคลไป
 มาก ตั้งแต่เวลาเช้าจน ๓ ยามถึง ๕๒ ครั้ง
 ท้อไปอีกไม่เป็นครั้ง วันอังคาร เดือนเจ็ด ขึ้นสิบ
 ค่ำ พระอาการชุกมาก พระกำลังน้อยทรงอ่อน
 เพลี้ยไป ได้ประสูติหม่อมในโรงพระโอสถ แล
 หม่อมเสลยศักดิ์พร้อมกัน แล้วพระองค์เจ้าสาย
 สนิทชวงษ หลวงกุมารแพทย์ หมอกรุงเสลย
 ศักดิ์ถวายพระโอสถ พระอาการไม่คลาย กลับ
 ลำเรียวหนักไป จนเวลา ๗ ทุ่ม ๒๔ นาที
 สัมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าชายศิริวราชนก
 ภิณฑลสิ้นพระชนม์ เป็นที่ทรงพระโศกนัสสาโดย
 ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แลพระมาร
 คาเป็นอันมาก นัยแต่วันประสูติกระทั่งสมเด็จ
 พระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าชายศิริวราชนกภิณฑล
 จนถึงวันสิ้นพระชนม์ คำนวณนัยพระชนชาติตาม
 สุริยคติ ได้ปี ๑ คับ ๖ เดือนกับ ๕ วัน ตาม
 จันทรคติ ได้ปี ๑ คับ ๖ เดือน ๑๕ วัน
 ถ้านับตามลำดับวันได้ ๕๕๐ วัน ครั้นวันพุธ
 เดือนเจ็ด ขึ้นสิบเอ็ดค่ำ เวลาเที่ยงแล้วสมเด็จ
 พระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงษ กรมพระ
 ภาณุพันธุวงษวรเดช ได้ทรงจัดการให้เจ้าพนักงาน
 งานเตรียมการที่จะเชิญพระศพ พร้อมเสวกแล้ว
 พระบรมวงษานุวงษเสนาบดี แลเจ้าพนักงาน
 ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ได้เข้าไป ในพระบรมหาราชวัง
 ทางประตูพรหมศรีสวัสดิ์ ขึ้นไปบนพระที่นั่งบรม
 ราชสถิตยโมฬาร ทางอ้อมจันทรคานควันออก
 วิมพระมหามณเฑียร แลแล้วสมเด็จพระบรมโอรสา
 ธิราชสร่งหน้าชำระพระศพแล้ว พระราชวงษานุวงษ
 แลเสนาบดี จึงสร่งหน้าพระศพโดยลำดับกัน

เจ้าพนักงาน ทรงเครื่องพระศพตามยุพระเพณี
 แล้วเชิญลงพระโกศลงในอย่างเล็ก เชิญลงจาก
 พระที่นั่งเชิญขึ้นบนยานมาศสามคาน ประกอบด้วยพระ
 โกศมณฑลชั้นน้อยภายนอก แลแล้วแห่ออกมาทาง
 ประตูพรหมศรีสวัสดิ์ กระทบหน้ามีกลองชนะ
 ๓๐ จำทำกลองแตรสัซซ เทวาคู่แท้ ๕๐
 อินทพรหมเครื่องสูงคู่เคียง ครั้นถึงหน้าหอธรรม
 สังเวช เชิญพระโกศขึ้นสถิตยบนพระแท่น
 แฉ่นฟ้า ๓ ชั้น ราชคัวยเครื่องสูงตามพระ
 เกียรติยศ ไปรทเกล้า ให้สัมเฑาะพระบรม
 โอรสาธิราช เสด็จออกทรงทอดผ้าไตร ๖๐
 ผ้าขาว ๑๐๐ พับ พระสังฆราชาคณะदानานุกรม
 เปรียญชั้นกับ ๑๖๐ รูป สถิตภรณ์ มีพระ
 สงฆ์สวดพระอภิธรรม ๑๖ รูปกลองชนะ ๑๐ คู่
 จำทำกลองแตรสัซซ ประโคมทั้งกลางวัน
 กลางคืนจนกระทั่งพระราชาทานเพลิง

ข่าวพระราชนานัลัญญาบัตร
 ณวันเสาร์ เดือนเจ็ด ขึ้นเจ็ดค่ำ เวลาทุ่มเสก
 พระเจ้าอยู่หัว เสด็จออกชมพวงในพระที่นั่ง
 จักรวรมหาปราสาทตามธรรมเนียม แลไปรท
 พระราชนานัลัญญาบัตร ข้าราชการในกรุง
 แลหัวเมือง ๑๑ คน
 คือ ขุนพรหมฤทธิปลัดกรม เป็นหลวงอินท
 ไรศม เจ้ากรมอาษาใหม่ ถือศักดิ์นา ๕๐๐
 นายชำนาญมณฑลเจียร เป็นหลวงสุรินทร์เศษ
 เจ้ากรมทำลูฮ้าย ถือศักดิ์นา ๕๐๐
 นายอ่วมบุตรขุนพรหมฤทธิ เป็นขุนพรหม
 ฤทธิปลัดกรมอาษาใหม่ ถือศักดิ์นา ๖๐๐
 หมื่นนุทธนรงค์ เป็นขุนงูใจยุทธ ปลัด
 กรมทำลูฮ้าย ถือศักดิ์นา ๕๐๐